

IDENTIFIKATION AF BELASTNINGSREAKTIONER HOS BØRN OG UNGE

Hvad er formålet med dette identifikationsværktøj?

Formålet med identifikationsværktøjet er at støtte sagsbehandlere i at identificere belastningsreaktioner hos børn og unge. Adfærd og symptomer hos et barn eller en ung kan være udtryk for traumer. Det er derfor vigtigt, at du som sagsbehandler også er opmærksom på eventuelle belastende oplevelser og opvækstvilkår i barnets/den unges liv, som adfærd og symptomer kan være en reaktion på.

Hvornår og hvordan udfyldes identifikationsværktøjet?

Identifikationsværktøjet kan anvendes i alle faser af sagsbehandlingen, men er særligt relevant at anvende i undersøgelsesfasen, hvor spørgsmålene hjælper til systematisk at spørge ind til forhold, som er relevante at afdække i udarbejdelsen af en børnefaglig undersøgelse.

Værktøjet kan enten anvendes og udfyldes direkte i dialogen med familien eller alene af dig som sagsbehandler på baggrund af den viden, du tilegner dig.

Skemaet består af 11 symptomer, som kan være udtryk for belastningsreaktioner. Hvert af disse vurderes med et "JA" eller "NEJ" ud fra om barnet/den unge udviser de pågældende symptomer. Symptomerne kan ikke "udligne" hinanden, og et barn eller en ung kan eksempelvis godt have udadreagerende adfærd i visse situationer og indadvendt adfærd i andre. Hvis det er tilfældet, sættes kryds i "JA" ved begge.

I skemaet kan det desuden angives, hvor "Oplysninger stammer fra", og i kolonnen "Kommentarer" kan eksempelvis noteres hvornår og hvordan symptomet kommer til udtryk.

Når du har svaret "JA" eller "NEJ" til spørgsmålene i skemaet, tælles antallet af potentielle belastningsreaktioner sammen i bunden.

Identifikationsværktøjet trækker på din faglige vurdering!

Når skemaet er udfyldt, er det vigtigt, at du er nysgerrig på barnets/den unges og familiens historik ift. eventuelle belastende oplevelser og opvækstvilkår, som symptomerne kan være relateret til. På den måde kan du få en indikation af, om symptomerne er udtryk for traumer. Antallet og/eller omfanget af symptomer sammenholdt med barnets/den unges belastende oplevelser giver til sammen en indikation af, om der er tale om belastningsreaktioner.

Belastende oplevelser og opvækstvilkår, som barnet/den unge kan have været udsat for kan eksempelvis omfatte:

- Fysisk eller psykisk omsorgssvigt
- Fysisk eller psykisk vold
- Kendskab til eller bevidnelse af fysisk eller psykisk vold
- Højt konfliktniveau mellem forældre eller andre nære personer
- Opvækst med en psykisk syg, traumatiseret eller misbrugende person
- Seksuelle krænkelse eller overgreb
- Opvækst i og/eller aktuelt eksponeret for kriminalitetsmiljø
- Alvorlige sygdomsforløb
- Dødsfald blandt barnets nærmeste
- Voldsom og vedvarende mobning
- Oplevelser relateret til krig eller flugt

Det er vigtigt at understrege, at identifikationsværktøjet IKKE er et diagnostisk redskab. Værktøjet er udviklet som en hjælp til dig som sagsbehandler, og trækker i høj grad på din faglige vurdering, da der også vil være tilfælde, hvor børn og unge med traumer udviser meget få belastningsreaktioner.

Find hjælp i vejledningen!

I vejledningen til identifikationsværktøjet finder du en uddybning af potentielt belastende oplevelser og opvækstvilkår, en traumedefinition mv.

<i>Punkterne med kursiv er vejledende eksempler på, hvordan symptomet almindeligvis kan komme til udtryk, men listen er ikke udtømmende. Vær derfor også opmærksom på evt. andre symptomer hos barnet/den unge.</i>	JA	NEJ	Oplysninger stammer fra...	Kommentarer
Har barnet/den unge søvnproblemer? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge har ofte svært ved at falde i søvn</i> • <i>Barnet/den unge lider ofte af mareridt</i> • <i>Barnet/den unge har ustabil døgnrytme</i> 				
Har barnet/den unge koncentrationsproblemer eller opmærksomhedsbesvær? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge har svært ved at holde fokus</i> • <i>Barnet/den unge har en flakkende og forstyrrende adfærd</i> • <i>Barnet/den unge viser ofte ikke interesse for de ting, der foregår omkring ham/hende</i> 				
Har barnet/den unge hukommelsesbesvær? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge har svært ved at huske informationer og instrukser</i> • <i>Barnet/den unge har brug for gentagelse</i> 				
Har barnet/den unge indlæringsvanskeligheder? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge har svært ved at lære nyt</i> • <i>Barnet/den unge har svært ved at overføre viden til andre områder (svært ved at generalisere viden)</i> 				
Har barnet/den unge fysiske symptomer? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge har ofte smerter (fx hoved- eller mavepine) uden nogen åbenlys forklaring</i> 				
Har barnet/den unge psykiske symptomer? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge er ængstelig (fx klæbende adfærd)</i> • <i>Barnet/den unge har et højt bekymringsniveau eller et aktiveret beredskab</i> • <i>Barnet/den unge er generelt nedtrykt</i> • <i>Barnet/den unge bliver nemt forskrækket, og/eller reagerer voldsomt ved forskrækkelse</i> 				
Har barnet/den unge udadreagerende adfærd? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge handler ofte impulsivt eller aggressivt</i> • <i>Barnet/den unge er ofte i konflikt med andre</i> • <i>Barnet/den unge har stærke kropslige eller følelsesmæssige reaktioner</i> 				
Har barnet/den unge indadvendt adfærd? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge lukker sig inde i sig selv</i> • <i>Barnet/den unge har lavt selvværd eller selvtillid</i> • <i>Barnet/den unge skjuler sine følelser</i> • <i>Barnet/den unge er forbeholden i kontakten med andre</i> 				
Har barnet/den unge undgåelsesadfærd? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge undgår bestemte steder (fx skolen eller hjemmet), personer eller situationer</i> • <i>Barnet/den unge har bevidsthedsudfald</i> 				
Har barnet/den unge seksualiseret adfærd? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge optræder seksuelt grænseoverskridende</i> • <i>Barnet/den unge har viden om seksuelle emner, der er unaturlige for barnets/den unges alder</i> 				
Har barnet/den unge selvdestruktiv adfærd? EKSEMPELVIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Barnet/den unge skader sig selv eller har tanker om at gøre det</i> • <i>Barnet/den unge har problemer med alkohol eller stoffer</i> 				
SAMLET ANTAL KRYDS I BOKSEN "JA":				